

VAN OUDE TOILETTEN NAAR MODERN MINIHUISJE

'De elfjes' noemt Monique Van Liefveringhe haar twee huizen. Toen ze nummer 11 kocht hoorden daar oude beluiktoiletten bij. Als we daar nu eens een woning van zouden maken? Monique begon ideeën te spuien, ch-architecten deden mee. Het resultaat: huis nummer 11A op een perceel van amper 18 m², voorlopig nog zonder Gents Manneken Pis.

woord Femke Coopmans beeld Johan Martens

Een klein, oud en vuil wchuisje. Hoe bedenkt je het om daar iets mee te doen?

Monique Van Liefveringhe: 'Het huisje ernaast was al mijn eigendom. Een deel van de toiletten stonden op mijn akte: 10 m², de buurman aan de andere kant had er 8. Ik heb nooit stilgestaan bij dat stukje. Tot ik hoorde van de veranderende wetgeving op leegstaande panden. Die toiletten waren al ruim twintig jaar niet meer gebruikt. Moesten we daar dan niets mee? Ik ben eerst navraag gaan doen bij Monumentenzorg. Misschien was het gebouwtje wel beschermd. 'De toiletten hebben geen nut, alleen ongedierte voelt zich er thuis en wij zijn absoluut voor een mooier stadszicht', klonk het daar enthousiast.'

Maar wat vang je aan met amper 10 m²?

'Ik ben aan de buurman gaan vragen of hij plannen had met zijn deel. Helemaal niet, zo liet hij weten! Ik mocht het zelfs hebben. Maar 'hebben', dat gaat niet zomaar. Hij moest het aan mij verkopen via een notaris. In de nieuwe akte ging het over de *lavatory*. Wat hebben we gelachen met zo'n chique naam voor een vervallen en vuil gebouwtje!'

TWEE ARCHITECTEN

Goed dan, 18 m². Nog steeds niet overdreven veel om een heel huis op te zetten.

'En toch is ons dat enorm goed gelukt. Ik had er ook twee of drie studentenstudio's van kunnen maken. Maar ik ben geen huisjesmelker en de eisen van de studenten liggen vandaag hoger. Soms huren ze samen iets om meer comfort te

hebben voor een redelijke prijs. Dat kan een koppeltje of een stel vrienden zijn, maar het kunnen ook mensen zijn die mekaar helemaal niet kennen. En zelfs al is het een koppel, dan nog wil de ene soms blokken terwijl de andere slaapt. Daarom heb ik beneden een ruimte voor een bed en bureau met daarnaast een

douchekamer en toilet. Het eerste is het leefverdiep met woonkamer en keuken. Op het tweede is er weer een slaapkamer, badkamer en een kleine zolder voor de chaffageketel en eventueel een wasmachine. Op dit moment huurt een meisje alleen, maar je kunt er perfect met z'n tweeën functioneren.'

Wat meteen opvalt aan dit huisje zijn de uitgebouwde ramen.

'Dat is een stalen constructie waarin je kunt staan of zitten. We hebben tientallen varianten overwogen. De diepste kant van dit huisje is 5 meter, de andere kant een goeie 3 meter. Dan telt elke centimeter. Bovendien wilde ik zoveel

mogelijk licht binnenlaten. Ik heb vooral aandachtig opgelet bij mijn dochter om te weten hoe jonge mensen graag functioneren. Ik mag dan mijn leven lang Sint-Lukas blijven volgen, een echte student ben ik niet meer. Mijn dochter gaf haar eerste kot op omdat ze er geen boom kon zien die haar vertelde in welk seizoen ze zat. Als je in dit huisje in de keuken staat, kijk je uit op de parking van Radio 2 en een prachtige tuin van een huis aan de Bijlokevest. Het zicht is heel open en groen. Je ziet de bladeren waaien.'

Een flinke kluit voor een architect, lijkt me. Hoe heb je die gezocht?

'Ik had twee architecten! Klinkt indrukwekkend, toch? Nathalie Cruysweegs en Thierry Halsberghe zijn getrouwd en werken samen. Ik hou ontzettend van de vernieuwende ideeën die jonge mensen soms hebben. Nathalie en Thierry waren nog niet lang afgestudeerd. Met een architect die op automatische piloot één en ander in zijn computer zou aanpassen, was ik hier niets. Oorspronkelijk wilde ik wel ecologisch bouwen. Ik ben ook bij een gespecialiseerde architect langsgeweest. Maar als ik zijn plan wilde volgen, moest ik dubbel zoveel ophoesten en dat was tot mijn grote spijt niet haalbaar. Ik vind dat ze weleens wat aan die prijzen mogen doen.'

MANNEKEN PIS

Heb je nog meer compromissen moeten sluiten?

'Ik moest mezelf zeker af- en toe intomen. Omdat de voorzieningen en paperassen dezelfde zijn bij kleine en grote huizen, zit je hier sowieso aan een hogere prijs per vierkante meter. Dit is en blijft een huurhuis, dus een luxevilla kon het niet worden. En er waren technische struikelblokken. Nu lopen de straatstenen door in de hall, ik

Dankzij een doordachte planning werd dit kleine huisje licht en ruim.

wilde die eigenlijk ook op een stuk van de voorgevel en zo de illusie wekken dat het hout over de straat hing. Na maanden rekenen en discussiëren bleek dat niet te kunnen. Jammer. Eén keer heb ik geweigerd in te binden: de houten gevel. In theorie mag dat wel bij renovatie, maar niet meer bij nieuwbouw in Gent. Voor de brandveiligheid en omdat minderwaardig hout lelijk

kan verweren. Niet fraai voor het stadszicht en dus keurde Monumentenzorg het eerste plan af. Op aandringen van mijn dochter heb ik een nieuwe afspraak gemaakt, het idee verdedigd en als ik een degelijke houtsoort koos, kon ik ermee doorgaan. Het is padouk geworden. Knalrood toen het pas geïnstalleerd werd, maar ondertussen heeft de zon al mooi zijn werk gedaan.'

Het wc-huisje werd al 20 jaar niet meer gebruikt.

Vind je dat je in je opzet geslaagd bent?

'Op zo'n kleine oppervlakte? Zeker wel! De afwerking heb ik zelf gedaan. Op de muur op de eerste verdieping staat het oorspronkelijke dak nog afgetekend, ingekleurd met verf. In twee nissen heb ik een kaarsje gezet. Ik ben blij dat ik iets van de oorspronkelijke ziel kon bewaren. De basisverf in het hele huisje heeft een lichte zandkleur. De deuren zijn fellere accenten in rood, oranje en denim. Doordat ik zoveel zelf deed, heb ik veel tijd in dit huisje doorgebracht. Ik heb meer dan eens gedacht: hier wil ik wonen! 's Avonds is de lichtspeling hier prachtig. Nu wacht ik alleen nog op een Gents Manneken Pis. Zo eentje met de handen op z'n heupen. Ik heb het besteld in een souvenirwinkeltje aan het Gravensteen, maar het is er jammer genoeg nog steeds niet. Dat komt dan op het onderste raam, met een duidelijke knipoog naar het verleden van dit gebouw.'

HOE ONTWERP JE ZO'N KLEIN HUISJE?

Het gros van de aanvragen die bij architecten Nathalie Cruysweegs en Thierry Halsberghe binnenkomen zijn eengezinswoningen in een doorsnee formaat. Een perceel van 18 m² is veruit het kleinste ooit. 'En of dat een uitdaging is!', lacht Nathalie. 'Zo'n opdracht is heel specifiek. We moesten elke vierkante meter optimaal benutten. Enkel dankzij een heel doordachte inplanting kunnen de bewoners nu ongestoord door het hele huis circuleren. In het ontwerp moesten we bovendien rekening houden met twee bewoners die mekaar in de leef-

ruimtes niet voor de voeten mochten lopen. Mevrouw Van Liefferinge wilde het kunnen verhuren aan twee studenten die verder weinig met mekaar te maken hebben.' Bij elke nieuwe opdracht begint ch-architecten met een uitgebreide reeks schetsontwerpen. Zo krijgen de bouwheren nooit een standaardoplossing terwijl je toch de hand van de tekenaar herkent. 'Oog voor detail en eenvoud in de materialen. Die twee kenmerken typeren ons bureau. De materiaalvariatie reduceren we tot een minimum, zeker bij zo'n klein huisje. En de manier waarop we

met details omgaan, zie je bijvoorbeeld in de gevel. Monumentenzorg had schrik voor de standaard houten gevel die te snel zou verouderen. Wij zijn op zoek gegaan naar een meerwaarde. We hebben gewerkt met latjes van padouk, de ruimte ertussen moest altijd perfect dezelfde zijn. De lijn van de latjes loopt mooi door in en naast de uitbouwen', vertelt Nathalie. Twee belangrijke ingrepen vergroten het ruimtegevoel nog het meest. Er zijn geen tussenmuren, behalve voor het sanitair dan. Dat maakt tegelijk dat elke volgende bewo-

ner met de inrichting nog alle kanten uitkan. Ten tweede zijn er de uitbouwen. Op de eerste verdieping brengt die uitbouw niet alleen licht binnen, maar je kunt er ook in gaan zitten. Dat is extra ruimte én je hebt minder stoelen nodig. Nathalie: 'Als je 's zomers door Gent loopt, zie je in veel ramen studenten zitten. Wij brengen hun interieur naar buiten en verwijzen zo naar het openbare karakter van de oude lavatory.' ch-architecten, Sint-Antoniusskaai 9, 9000 Gent. Info: 09/324.67.17 of www.ch-architecten.be.